

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

С. КОРЕЦЬКИЙ

“ ” 2026 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування податком на додану вартість операцій з дистанційного продажу товарів, які переміщуються (пересилаються) через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

І. Внести до Податкового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 13—17, ст. 112) такі зміни:

1. У пункті 14.1 статті 14:

доповнити підпунктами 14.1.49¹—14.1.49⁵ такого змісту:

“14.1.49¹ дистанційний продаж товарів — постачання з використанням електронного інтерфейсу товарів (крім підакцизних), сумарна фактурна вартість яких не перевищує еквівалент 150 євро, які відправляються або транспортуються особою, яка здійснює постачання, або від її імені, у тому числі якщо така особа опосередковано бере участь у перевезенні або відправленні товарів, з території іншої країни на митну територію України фізичній особі (покупцю);

14.1.49² підприємство електронного інтерфейсу — це особа-резидент або особа-нерезидент, яка здійснює управління електронним інтерфейсом та сприяє дистанційному продажу товарів через електронний інтерфейс.

У розумінні цього пункту поняття “сприяє” означає використання електронного інтерфейсу для забезпечення встановлення контактів та укладення угод між фізичними особами (покупцями) і особами, які пропонують товари для продажу через електронний інтерфейс;

14.1.49³ електронний інтерфейс для цілей правил дистанційного продажу товарів — електронна система, яка дає змогу двом незалежним системам або системі та кінцевому користувачу (фізичній особі (покупцю) взаємодіяти за допомогою пристрою або програми, зокрема вебсайт, портал,

шлюз, торговельний майданчик, інтерфейс прикладної програми (API) тощо;

14.1.49⁴ посередник підприємства електронного інтерфейсу — це фізична особа — підприємець або юридична особа, яка утворена та провадить свою діяльність відповідно до законодавства України, яка визначена підприємством електронного інтерфейсу — нерезидентом як особа, яка від імені та за дорученням такого підприємства електронного інтерфейсу є відповідальною за виконання зобов'язань, визначених правилами дистанційного продажу товарів;

14.1.49⁵ правила дистанційного продажу товарів — сукупність норм цього Кодексу і Митного кодексу України, які встановлюють порядок оподаткування податком на додану вартість, що застосовується до операцій з дистанційного продажу товарів, які ввозяться на митну територію України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях, який може бути обраний підприємством електронного інтерфейсу та підлягає застосуванню такою особою до всіх дистанційних продажів товарів, яким він сприяє”;

2) підпункт 14.1.139 після абзацу сімнадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

“е) підприємство електронного інтерфейсу”.

У зв'язку з цим абзаци вісімнадцятий — двадцять перший вважати відповідно абзацами дев'ятнадцятим — двадцять другим;

3) підпункт 14.1.191 після абзацу дев'ятого доповнити новим абзацом такого змісту:

“є) дистанційний продаж товарів”.

У зв'язку з цим абзаци десятий і одинадцятий вважати відповідно абзацами одинадцятим і дванадцятим.

2. У пункті 39^{1.1} статті 39¹:

1) в абзаці першому слова “крім сплати акцизного податку” замінити словами “крім сплати податку на додану вартість по операціях з дистанційного продажу товарів та акцизного податку”;

2) після абзацу четвертого доповнити новими абзацами такого змісту:

“Для цілей визначення підприємством електронного інтерфейсу — резидентом належності постачання товарів, що підлягають ввезенню на митну територію України в міжнародних поштових та експрес-відправленнях, до дистанційного продажу товарів, та для здійснення нарахування та сплати податку на додану вартість по операціях з дистанційного продажу товарів, застосовується офіційний курс національної валюти до іноземної валюти, встановлений Національним банком України, що діє на 0 годин дня отримання коштів продавцем або іншою особою на користь продавця в оплату вартості проданого товару,

незалежно від того, коли такі товари будуть ввезені на митну територію в Україну.

Для цілей визначення підприємством електронного інтерфейсу — нерезидентом належності постачання товарів, що підлягають ввезенню на митну територію України в міжнародних поштових та експрес-відправленнях, до дистанційного продажу товарів, таким підприємством застосовується останній опублікований курс євро до іншої іноземної валюти, в якій здійснюється таке постачання, визначений Європейським Центральним Банком, що діє на 0 годин першого числа місяця, в якому здійснюється таке постачання товару.

Для цілей здійснення сплати податку на додану вартість по операціях дистанційного продажу товарів, у разі, якщо підприємство електронного інтерфейсу є нерезидентом, застосовується останній опублікований курс євро до іншої іноземної валюти, визначений Європейським Центральним Банком, що діє на 0 годин дня подання звіту про нарахування та сплату митних платежів відповідно до статті 191¹ цього Кодексу.”.

У зв’язку з цим абзаци п’ятий — десятий вважати відповідно абзацами восьмим — тринадцятим.

3. У статті 180:

1) пункт 180.2¹ доповнити словами “крім випадків ввезення на митну територію України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях товарів, що придбані згідно з правилами дистанційного продажу товарів”;

2) доповнити пунктом 180.2³ такого змісту:

“180.2³ Особою, відповідальною за нарахування та сплату до бюджету податку по операціям з дистанційного продажу товарів, — є підприємство електронного інтерфейсу.

У разі якщо підприємство електронного інтерфейсу є особою — нерезидентом, посередник, визначений таким підприємством, вважається також особою, відповідальною за нарахування та сплату до бюджету податку за операціями з дистанційного продажу товарів підприємства електронного інтерфейсу”;

3) у пункті 180.3 слова і цифри “у пунктах 180.2, 180.2¹ і 180.2²” замінити словами і цифрами “у пунктах 180.2, 180.2¹—180.2³”.

4. У пункті 186.1 статті 186:

1) у підпункті “а” слова “у підпунктах “б” і “в” замінити словами “у підпунктах “б”, “в” і “г”;

підпункт “б” після слова “особою” доповнити словами “(крім випадку, передбаченого у підпункті “г” цього пункту)”;

2) доповнити підпунктом “г” такого змісту:

“г) місце, де товари, які придбані згідно з правилами дистанційного продажу товарів, перебувають на момент завершення перевезення

(пересилання) товарів одержувачу — фізичній особі на митній території України”.

5. У статті 191:

1) у пункті 191.1 слова “у міжнародних поштових та експрес-відправленнях, у несупроводжуваному багажі,” замінити словами “у міжнародних поштових та експрес-відправленнях (крім випадків ввезення на митну територію України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях товарів, які придбані згідно з правилами дистанційного продажу товарів), у несупроводжуваному багажі”;

2) у підпункті 191.1.1 пункту 191.1 слова “частина сумарної фактурної вартості” замінити словами “сумарна фактурна вартість”.

6. Доповнити новою статтею такого змісту:

“Стаття 191¹. Особливості оподаткування операцій з дистанційного продажу товарів, що ввозяться на митну територію України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях

191¹.1. Особливості оподаткування податком, визначені цією статтею, застосовуються до операцій з дистанційного продажу товарів, за таких умов:

а) такі товари переміщуються (пересилаються) на митну територію України на адресу одного одержувача — фізичної особи в одній депеші від одного відправника у міжнародних поштових відправленнях, на адресу одного одержувача — фізичної особи в одному вантажі експрес-перевізника від одного відправника у міжнародних експрес-відправленнях;

б) постачання товарів здійснюється з дотриманням заборон та обмежень, встановлених статтею 235 Митного кодексу України.

191¹.2. Порядок обліку осіб, відповідальних за нарахування та сплату до бюджету податку за операціями з дистанційного продажу товарів, та зняття їх з обліку визначається Митним кодексом України.

191¹.3. Базою оподаткування податком на додану вартість операцій з дистанційного продажу товарів є сумарна фактурна вартість таких товарів, визначена відповідно до Митного кодексу України.

Податок становить 20 відсотків бази оподаткування.

Якщо підприємство електронного інтерфейсу є особою — нерезидентом, база оподаткування і сума податку визначаються в іноземній валюті, в якій здійснюється дистанційний продаж товару.

Якщо підприємство електронного інтерфейсу є особою — резидентом, база оподаткування і сума податку визначаються в національній валюті.

191¹.4. Датою виникнення податкових зобов’язань у разі дистанційного продажу товарів є дата отримання коштів продавцем або іншою особою на користь продавця в оплату вартості проданих товарів.

191^{1.5}. Базовим звітним періодом є календарний місяць.

191^{1.6}. Особа, відповідальна за нарахування та сплату до бюджету податку у разі здійснення дистанційного продажу товарів, подає контролюючим органам, визначеним у пункті 41.1.2 статті 41 цього Кодексу, звіт про нарахування та сплату митних платежів до 20 числа другого календарного місяця, що настає за останнім календарним днем звітного періоду, незалежно від того, чи здійснювалися протягом такого звітного періоду операції з дистанційного продажу товарів.

У разі якщо у майбутніх звітних періодах особа, відповідальна за нарахування та сплату до бюджету податку, самостійно виявляє помилки, що містяться у раніше поданому нею звіті про нарахування та сплату митних платежів, така особа зобов'язана надіслати уточнюючий розрахунок до такого звіту.

Порядок формування та подання звіту про нарахування та сплату митних платежів, уточнюючого розрахунку до такого звіту, затверджується Кабінетом Міністрів України.

191^{1.7}. Сума податку, зазначена у звіті про нарахування та сплату митних платежів за операціями з дистанційного продажу товарів, підлягає сплаті в національній валюті або в іноземній валюті (долар США або євро) протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем граничного строку для подання такого звіту, у порядку, визначеному Митним кодексом України.

191^{1.8}. У разі ввезення на митну територію України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях товарів, придбаних за правилами дистанційного продажу товарів, виконання обов'язку із сплати податку забезпечується шляхом надання забезпечення сплати митних платежів підприємством електронного інтерфейсу, якщо така особа є резидентом або посередником підприємства електронного інтерфейсу, якщо таке підприємство електронного інтерфейсу є особою — нерезидентом, у спосіб, визначений Митним кодексом України.

У разі якщо особа, відповідальна за нарахування та сплату до бюджету податку у разі здійснення дистанційного продажу товарів, у встановлений строк не подає звіт про нарахування та сплату митних платежів за операціями з дистанційного продажу товарів або у встановлений строк не сплачує податок, контролюючий орган, визначений підпунктом 41.1.2. пункту 41.1. статті 41 цього Кодексу, вживає заходів, визначених цим Кодексом та Митним кодексом України.

191^{1.9}. Особа, відповідальна за нарахування та сплату до бюджету податку у разі здійснення дистанційного продажу товарів, зобов'язана вести окремий облік операцій, які підлягають оподаткуванню відповідно до цієї статті з урахуванням вимог, встановлених Митним кодексом України”.

7. Підпункти 196.1.16, 196.1.17 пункту 196.1 статті 196 виключити.

8. Статтю 197 доповнити пунктами 197.29—197.31 такого змісту:

“197.29. Звільняються від оподаткування податком на додану вартість операції із ввезення на митну територію України товарів (крім підакцизних), що придбані згідно з правилами дистанційного продажу товарів.

197.30. Звільняються від оподаткування податком на додану вартість операції із ввезення на митну територію України товарів (крім підакцизних), сумарна фактурна вартість яких не перевищує еквівалент 45 євро, для одного одержувача — фізичної особи в одній депеші від одного відправника — фізичної особи у міжнародних поштових відправленнях або в одному вантажі експрес-перевізника від одного відправника — фізичної особи у міжнародних експрес-відправленнях.

Звільнення від оподаткування, передбачене цим пунктом, застосовується до операцій із ввезення на митну територію України товарів, що надсилаються відправником одержувачу без оплати, у разі, якщо такі товари призначені для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних з провадженням підприємницької діяльності.

197.31. Звільняються від оподаткування податком на додану вартість операції із ввезення на митну територію України товарів (крім підакцизних), сумарна фактурна вартість яких не перевищує еквівалент 150 євро, у несупроводжуваному багажі”.

9. Статтю 198 доповнити пунктом 198.6¹ такого змісту:

“198.6¹. Особа, відповідальна за нарахування та сплату до бюджету податку у разі здійснення дистанційного продажу товарів, не здійснює формування податкового кредиту за операціями з дистанційного продажу товарів”.

10. Статтю 201 доповнити пунктом 201.17 такого змісту:

“201.17. Особа, відповідальна за нарахування та сплату до бюджету податку у разі здійснення дистанційного продажу товарів, не складає податкові накладні за операціями з дистанційного продажу товарів”.

11. Статтю 203 доповнити пунктом 203.1¹ такого змісту:

“203.1¹ Особа, відповідальна за нарахування та сплату до бюджету податку у разі здійснення дистанційного продажу товарів, не складає податкові декларації за операціями з дистанційного продажу товарів”.

12. У підрозділі 2 розділу XX “Перехідні положення”:

1) в абзаці шостому підпункту 5 пункту 32 слова “без озброєння” виключити;

2) доповнити пунктом 100 такого змісту:

“100. Звільняються від оподаткування податком на додану вартість операції з дистанційного продажу товарів, призначених для цілей безпеки та оборони, операції з ввезення на митну територію України яких звільнено

від оподаткування податком на додану вартість відповідно до пунктів 87¹ та 92 цього підрозділу. Порядок звільнення від оподаткування, у тому числі шляхом повернення сплаченого податку на додану вартість фізичній особі, яка придбала такі товари згідно з правилами дистанційного продажу товарів, встановлюються Кабінетом Міністрів України.”.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім:

пунктів 5 8, підпункту 2 пункту 12 розділу I цього Закону (щодо внесення змін до статей 191, 191¹, 196, 197 та пункту 100 розділу XX “Перехідні положення” Податкового кодексу України), які набирають чинності через 45 днів з дня, наступного за днем опублікування в газеті “Голос України” рішення Кабінету Міністрів України про забезпечення можливості запровадження правил дистанційного продажу товарів, визначених цим Законом, але не раніше 1 липня 2027 року.

2. У Законі України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення” (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 25, ст. 171):

у пункті 37 частини першої статті 1:

в абзаці восьмому слова “, керівники структурних підрозділів центрального апарату Національного банку України” виключити;

в абзаці двадцять першому слова і цифри “, працівник, відповідальний за проведення фінансового моніторингу банку, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій належать державі” виключити;

частину чотирнадцяту статті 11 викласти в такій редакції:

“14. Суб’єкт первинного фінансового моніторингу зобов’язаний додатково під час належної перевірки здійснювати стосовно клієнтів, які (кінцеві бенефіціарні власники яких) є політично значущими особами, членами їх сімей та особами, пов’язаними з політично значущими особами, такі заходи:

1) мати належну систему управління ризиками з метою виявлення факту належності клієнта або кінцевого бенефіціарного власника клієнта до зазначеної категорії;

2) одержувати дозвіл керівника суб’єкта первинного фінансового моніторингу для встановлення (продовження) ділових відносин, проведення (без встановлення ділових відносин) фінансових операцій на суму, що дорівнює чи перевищує суму, визначену частиною першою статті 20 цього Закону (незалежно від того, проводиться така фінансова операція одноразово чи як кілька фінансових операцій, що можуть бути пов’язані між собою);

3) вживати достатніх заходів з метою встановлення джерела статків (багатства) та джерела коштів, з якими пов'язані ділові відносини чи операції з такими особами;

4) здійснювати на постійній основі поглиблений моніторинг ділових відносин.

Обсяг дій суб'єкта первинного фінансового моніторингу щодо заходів, визначених пунктами 2—4 цієї частини, повинен бути пропорційним ризику ділових відносин (фінансової операції без встановлення ділових відносин) з клієнтом.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен забезпечити належне застосування ризик-орієнтованого підходу під час обслуговування клієнтів, які є політично значущими особами, членами їх сімей, особами, пов'язаними з політично значущими особами, з метою встановлення обґрунтованого рівня ризику діловим відносинам (проведенню фінансової операції без встановлення ділових відносин), унеможливлення безпідставної відмови від здійснення фінансових операцій та/або встановлення (продовження) ділових відносин.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу несе відповідальність за неналежне застосування до клієнтів, які є політично значущими особами, членами їх сімей, особами, пов'язаними з політично значущими особами, ризик-орієнтованого підходу, включаючи встановлення необґрунтованого рівня ризику діловим відносинам (проведенню фінансової операції без встановлення ділових відносин) та/або вжиття щодо них непропорційних заходів відповідно до категорії ризику, безпідставну відмову від встановлення (підтримання) ділових відносин та/або проведення фінансової операції та/або порушення вимог цієї частини щодо вжиття заходів, визначених пунктами 2—4 цієї частини, зокрема безпідставне вжиття таких заходів.

У разі відмови клієнту, який (бенефіціарний власник якого) є політично значущою особою, членом її сім'ї, особою, пов'язаною з політично значущою особою, у встановленні (підтриманні) ділових відносин та/або проведення фінансової операції суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний протягом п'яти робочих днів надати такому клієнту пояснення з обґрунтуванням причини такої відмови у письмовій формі.

У разі якщо політично значуща особа перестала виконувати визначні публічні функції, суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний продовжувати враховувати її триваючі ризики та вживати заходів, визначених пунктами 2—4 цієї частини, протягом не менше дванадцяти місяців з дня, наступного за днем припинення такою особою виконання визначених публічних функцій. Після закінчення цього строку суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен продовжувати вживати заходів, визначених пунктами 2—4 цієї частини, з урахуванням

вимог абзаців п'ятнадцятого — вісімнадцятого, двадцятого та двадцять першого цієї частини.

При цьому суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен враховувати ризики, що залишаються властивими політично значущій особі, зокрема:

- рівень впливу, що особа може ще мати;
- обсяг повноважень, якими вона була наділена;
- зв'язок між минулими та чинними повноваженнями тощо.

Після спливу не менше дванадцяти місяців з дня припинення виконання особою визначних публічних функцій суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен продовжувати вживати заходів, визначених пунктами 2—4 цієї частини, до моменту встановлення, що ділові відносини з такою особою не становлять ризики, властиві політично значущим особам.

Після спливу дванадцяти місяців з дня припинення виконання особою визначних публічних функцій суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний провести та документально оформити оцінку ризику ділових відносин з такою особою відповідно до частини другої статті 7 цього Закону.

Якщо за результатами оцінки ризику встановлено, що ділові відносини з особою не становлять ризики, властиві політично значущим особам, застосування заходів, визначених пунктами 2—4 цієї частини, припиняється. Якщо за результатами оцінки ризику встановлено, що ділові відносини з особою продовжують становити ризики, властиві політично значущим особам, суб'єкт первинного фінансового моніторингу здійснює повторну оцінку ризику відповідно до частини другої статті 7 цього Закону періодично, але не рідше ніж один раз на рік.

Клієнт має право вимагати у суб'єкта первинного фінансового моніторингу надати їй інформацію у письмовій формі про вжиття щодо неї заходів, передбачених пунктами 2—4 цієї частини, після спливу дванадцяти місяців з дня припинення особою виконання визначних публічних функцій.

Після спливу дванадцяти місяців з дня припинення особою виконання визначних публічних функцій суб'єкт первинного фінансового моніторингу вживає заходів, визначених пунктами 2—4 цієї частини, до членів сім'ї такої особи та пов'язаних з нею осіб з урахуванням особливостей, визначених абзацами п'ятнадцятим — сімнадцятим цієї частини.

Належність особи до категорії політично значущих осіб після спливу дванадцяти місяців з дня припинення виконання нею визначних публічних функцій не може бути єдиною або достатньою підставою для відмови від встановлення (підтримання) ділових відносин із цією особою, членами її сім'ї та особами, пов'язаними з нею.

Клієнт має право звернутися до суб'єкта первинного фінансового моніторингу з вимогою про перегляд рішення про відмову у встановленні (підтриманні) ділових відносин.

Страховики, страхові (перестрахові) брокери, крім заходів, передбачених цією частиною, здійснюють також заходи для встановлення факту про те, чи є політично значуща особа вигодонабувачем (вигодоодержувачем) та/або кінцевим бенефіціарним власником вигодонабувача (вигодоодержувача) за договором страхування життя. У разі встановлення факту, що така особа є вигодонабувачем (вигодоодержувачем) та/або кінцевим бенефіціарним власником вигодонабувача (вигодоодержувача), до здійснення страхової виплати за таким договором інформація про такий факт повідомляється керівнику суб'єкта первинного фінансового моніторингу та проводиться на постійній основі моніторинг ділових відносин з таким вигодонабувачем (вигодоодержувачем) з урахуванням рекомендацій відповідного суб'єкта державного фінансового моніторингу, за результатами якого приймається рішення про інформування спеціально уповноваженого органу.”.

3. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня опублікування цього Закону:

прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону;

привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

**Голова
Верховної Ради України**